

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT, DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GE-
LIJKE KANSEN EN DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN
LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten,
wat betreft de regiovorming
- Tweede principiële goedkeuring

Dit voorontwerp van decreet bundelt enkele wijzigingen van decreten die verband houden met regiovorming. Het maakt de principes van regioconform samenwerken van toepassing op de intergemeentelijke samenwerkingsvormen bij de lokale regierol op het vlak van sociale economie en werk, het wijk-werken, de cultureelerfgoedconvenants en de bovenlokale cultuurwerking. Het bepaalt ook de territoriale afbakeningen van de organisaties sociaal-cultureel volwassenenwerk met een regionale werking.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDS- DOELSTELLING

Beleidsdomein: Kancelarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Beleidsveld: Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid

Inhoudelijk structurelement: Binnenlands Bestuur

Beleidsdoelstelling:

De Vlaamse Regering wil inzetten op regiovorming. Dit blijkt uit de volgende passage uit het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024: “*We zetten in op regiovorming. Deze regiovorming moet van onderuit worden opgebouwd en gedragen door de lokale besturen. De burgemeesters van de betrokken lokale besturen vormen de spil van deze regiovorming. Om tot een grotere coherentie te komen en deze regiovorming te stimuleren, zal de Vlaamse regering verder bouwend op de reeds uitgevoerde regio-screening, vaste regio’s afbakenen waarbinnen alle vormen van intergemeentelijke samenwerking, zowel de bestaande als nieuwe, moeten plaatsvinden (behoudens zij die op een hogere schaal georganiseerd zijn). Dit moet de huidige verrommeling tegengaan en leiden tot minder mandaten. We*

werken bestaande drempels weg die verhinderen dat samenwerkingsverbanden fuseren. De Vlaamse overheid zal de eigen regionale afbakeningen afstemmen op deze regio's. Er wordt een kader uitgewerkt dat bijkomende instrumenten bevat om de regiovorming te ondersteunen (bv. rond herverdelingsproblematieken tussen de betrokken lokale besturen)." De beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2019-2024 herneemt de passage over regiovorming uit het Vlaams Regeerakkoord (p. 10).

Het Regiodecreet van 3 februari 2023 heeft de referentieregio's decretaal verankerd en het concept, het toepassingsgebied, de principes en de gevolgen van regiovorming gedefinieerd. Het toepassingsgebied beperkt zich tot de samenwerkingsverbanden die door de gemeenten van onderuit opgericht worden om doelstellingen van gemeentelijk belang samen te realiseren.

De samenwerkingsvormen die vanuit Vlaanderen opgelegd of gestimuleerd worden, moeten zich ook organiseren volgens de referentieregio's. De rechtsgrond voor de afstemming op de principes van regioconform samenwerken wordt in de regelgeving van de betrokken Vlaamse beleidsdomeinen ingeschreven. Dit voorontwerp van decreet bundelt enkele nodige wijzigingen aan sectorale decreten.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp van decreet een eerste maal principieel goed op 27 oktober 2023 (VR 2023 2710 DOC.1418).

De volgende adviezen werden ingewonnen:

- Het advies van de SARC (bijlage 3)
- Het advies van de SERV (bijlage 4)
- Het advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (bijlage 5).

Een repliek op de adviezen kan teruggevonden worden onder punt 3. Adviezen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Een efficiënte, slagkrachtige, transparante, burgergerichte en toegankelijke overheid is de basis voor het creëren van welvaart, welzijn en vertrouwen bij de Vlaamse burger. We zetten meer dan ooit in op een bestuursmodel dat uitgaat van twee sterke polen: sterke lokale besturen enerzijds en een kaderstellende Vlaamse overheid anderzijds. De maatschappelijke uitdagingen en taken voor de steden en gemeenten worden steeds groter en complexer. Meer en meer zien steden en gemeenten opportuniteiten om samen die uitdagingen aan te gaan en noden te ledigen, ofwel via een samenwerking ofwel via een fusie.

De Vlaamse Regering wil het lokale bestuursniveau verder versterken. Dit gebeurt (onder andere) door de regiovorming.

De Vlaamse Regering wil met regiovorming inzetten op een proces waarbij er meer coherentie wordt gebracht in alle intermediaire structuren waarin gemeenten samenwerken. Eén van de doelstellingen van regiovorming is dus het afstemmen van samenwerkingsvormen qua werkingsgebied op de referentieregio's (vaste regio's). Daarnaast blijft het een doelstelling om binnen de referentieregio's de huidige verrommeling te saneren en te eindigen met minder tussenstructuren, minder mandaten, meer transparantie en meer daadkracht. Tot slot is het de bedoeling om samenwerking met strategisch karakter binnen eenzelfde referentieregio te stimuleren. Dit decreet creëert daarom de

rechtsgrond tot afstemming op de principes van regioconform samenwerken voor verschillende sectorale samenwerkingsvormen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

We verwijzen voor de artikelsgewijze toelichting naar de memorie van toelichting bij het bijgaande voorontwerp van decreet.

3. ADVIEZEN

3.1. Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media – bijlage 3

Op 27 november 2023 bracht de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) advies uit over het voorontwerp van decreet. Het gaat om een gezamenlijk advies van de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk en de Sectorraad Kunsten en Erfgoed.

De SARC vindt het principiële goed om middels een overgangmaatregel in het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk flexibiliteit in te bouwen. Het biedt ruimte voor verdere ontwikkeling en afstemming met het Regiodecreet.

M.b.t. de cultureel-erfgoedconvenants vraagt de SARC in de Memorie van Toelichting te verduidelijken dat samenwerkingsverbanden zich moeten organiseren binnen de grenzen van de referentieregio's: ze passen binnen de referentieregio's of vallen ermee samen. De Memorie van Toelichting werd in die zin aangepast.

3.2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) – bijlage 4

Op 27 november 2023 liet de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen in een bericht weten geen advies uit te brengen over het voorontwerp van decreet.

3.3. Advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten – bijlage 5

Op 20 december 2023 bracht de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) advies uit over het voorontwerp van decreet.

Sociale economie en werk, wijk-werken en Cultureelerfgoeddecreet: de VVSG vindt het goed dat er een duidelijke wettelijke basis wordt gecreëerd omtrent de regioconforme werking. De VVSG vindt het goed dat zowel voor de principes van regioconformiteit als voor de wijze waarop afwijkingen kunnen worden gevraagd, verwezen wordt naar de manier waarop dat gebeurt in het Regiodecreet. Dat is helder voor lokale besturen en hun samenwerkingsverbanden.

Sociaal-cultureel volwassenenwerk: De VVSG erkent dat de Avansa's partners zijn in de ontwikkeling van regionaal beleid. Aangezien de lokale besturen geen direct aandeel hebben in deze organisaties, spreekt de VVSG zich niet uit over dit onderdeel van het voorontwerp van decreet.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het bijgaande voorontwerp van decreet heeft geen budgettaire impact op de Vlaamse overheid.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën is verleend op 11 april 2023.

Het begrotingsakkoord is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Het voorontwerp van decreet heeft geen meeruitgaven tot gevolg.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand of personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet leidt niet tot:

- bijkomende inzet van het personeel dat in dienst is bij lokale en provinciale besturen, of werving van extra personeel;
- bijkomende werkingsuitgaven, investeringen en schulden, ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van decreet wordt na de tweede principiële goedkeuring voor advies voorgelegd aan de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen. Na verwerking van het advies van de Raad van State zal het voorontwerp van decreet geagendeerd worden voor definitieve goedkeuring.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de regiovorming, en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Gwendolyn RUTTEN

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

- Bijlage 1. Het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de regiovorming
- Bijlage 2. De memorie van toelichting
- Bijlage 3. Het advies van de SARC
- Bijlage 4. Het bericht van de SERV
- Bijlage 5. Het advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten